

ПРОЕКТ

РЕШЕНИЕ

№
от 02.2017 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 2017 г., като разгледа заявление с вх. № Е-15-45-1 от 26.01.2017 г., подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД, с предложение за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране за първи ценови период, както и събраните данни от проведено на2016 г. обществено обсъждане и становищата на заинтересованите страни, установи следното:

Административното производство е образувано въз основа на постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-45-1 от 26.01.2017 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД с предложение за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране за първи ценови период. Заявлението е подадено на основание § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, обн., ДВ, бр. 99 от 13.12.2016 г.), съгласно който балансърът подава в КЕВР заявление за утвърждаване на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране за първия ценови период не по-късно от 1 месец от влизане в сила на Методиката.

Със Заповед № 3-Е-12 от 01.02.2017 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на подаденото заявление и приложените към него документи с оглед преценка на неговата обосновааност и съответствие с изискванията на Методиката.

След преглед и анализ на постъпилото заявление и приложените към него данни и документи, се установи следното:

„Булгартрансгаз“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. за осъществяване на дейността „пренос на природен газ по газопреносната мрежа за транзитен пренос“, лицензия № Л-214-06 от 29.11.2009 г. за осъществяване на дейността „пренос на природен газ по национална газопреносна мрежа“ и лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. за осъществяване на дейността „съхранение на природен газ“ за територията на Република България, издадени за срок от 35 (тридесет и пет) години.

По смисъла на чл. 188 и чл. 189 от Закона за енергетиката (ЗЕ), Правилата за търговия с природен газ и Правилата за балансиране на пазара на природен газ операторът на газопреносна мрежа има функциите на балансър и организира балансирането на пазара на природен газ. Балансърът сключва сделки за покупка и продажба на природен газ за балансиране с ползвателите на мрежата по цени, определени по Методиката.

На основание чл. 24, ал. 2 и ал. 3 от Методиката, балансърът изчислява разходната компонента на цената на природния газ за балансиране и предлага нейната стойност за утвърждаване от КЕВР. По аргумент от чл. 24, ал. 4 балансърът внася в КЕВР предложението със заявление, към което прилага писмена обосновка и доказателства за отделните разходи и за връзката им с изпълнението на дейността балансиране, както и други данни, които балансърът счита за необходимо да представи в подкрепа на подаденото заявление или изискани от КЕВР.

На основание § 2 от ПЗР на Методиката, за първия ценови период балансърът подава в КЕВР заявление за утвърждаване на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране не по-късно от 1 месец от влизане в сила на Методиката.

В изпълнение на горесцитираните разпоредби, със заявление с вх. № Е-15-45-1 от 26.01.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване разходна компонента на цената на природния газ за балансиране за първия ценови период в размер на 0.9087 лв./MWh.

Приложен е препис-извлечение от Протокол УС № 186 от 25.01.2017 г. от присъствено заседание на Управителния съвет на дружеството, видно от който УС е взел решение, с което е приел проекта на заявление за утвърждаване на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране. Към заявлението са приложени: справки и цифров модел за образуване на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране; писмена обосновка на параметрите, формиращи разходната компонента, както и обосновка на предложената норма на възвращаемост на капитала и документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

Съгласно чл. 12 от Методиката, цената на природния газ за балансиране представлява сбор на референтната цена на природния газ и разходната компонента на цената на природния газ за балансиране. Разходната компонента на дневната такса дисбаланс се определя съгласно формулата, съдържаща се в чл. 13 от Методиката, въз основа на необходими годишни приходи за дейността балансиране, годишно прехвърлена сума от сметката за неутралност при балансиране и очакван сумарен годишен дисбаланс, общо за всички балансови зони.

Необходимите годишни приходи се изчисляват съгласно формулата по чл. 14 от Методиката, въз основа на прогнозни оперативни годишни разходи за дейността балансиране на природен газ за годината на определяне; разходи за амортизация на активите, с които се извършва дейността балансиране, отчетени за предходната отчетна година; база на възвръщаемост и норма на възвръщаемост на капитала.

Предложеният размер на разходната компонентна на цената на природния газ за балансиране за първи ценови период е изчислен от балансъра при следните параметри:

I. Необходими годишни приходи за дейността балансиране:

1. Прогнозни оперативни годишни разходи за дейността балансиране (ОПР)

Във връзка с дейността балансиране „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че през първия ценови период ще осъществява дейности по физическо и търговско балансиране, свързани основно с: получаване на заявки от ползватели на газопреносните мрежи и тяхното обработване; комуникация с оператори на газопреносни мрежи на съседни държави; потвърждаване на заявките; постоянно наблюдение на физическите характеристики на мрежите; вземане на решения относно промяна на режимните параметри в зависимост от сумарно заявените количества за пренос на входни и изходни точки на мрежите и текущите параметри на състоянието на газопреносната система; отчитане на данни от средствата за търговско измерване; разпределение на постъпилите количества природен газ за пренос на входни точки и предадени на изходни точки на мрежата на системата по ползватели; определяне на дневни дисбаланси и дължимите дневни такси за дисбаланс, както и месечен сетълмент на натрупаните дневни дисбаланси.

Дружеството е прогнозирано оперативните разходи на база предварителни данни за отчетените оперативни разходи по елементи за Централно управление – гр. София за 2016 г. и броя на персонала, който е определен да осъществява предимно дейностите по физическо и търговско балансиране, а именно 18 служители от Главно диспечерско управление (ГДУ) към Централно управление (ЦУ) на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Следва да се има предвид, че към края на 2016 г. персоналят, работещ в ЦУ на дружеството, е общо 279 човека. В тази връзка, оперативните разходи за дейността балансиране за 2017 г. са прогнозирани, като са приети равни на дела на относимите предварително отчетени оперативни разходи за ЦУ през 2016 г., който е изчислен на база на съотношението между броя на персонала, осъществяващ дейността балансиране и общия брой на персонала, работещ в ЦУ към края на 2016 г.

В ОПР не са включени разходи за: проверка на уреди; вътрешнотръбни инспекции; наеми; съдебни разходи; разходи, свързани с технологията на преноса на природен газ; лицензионни такси и такси управление; акциз, разходи за загуби от обезценка, разходи за бъдещи периоди, разходи за данък върху печалбата, разходи за провизии, представителни разходи и други по чл. 11, ал. 1 от Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

ОПР са прогнозираните въз основа на следните икономически елементи:

Разходите за материали представляват 1% от прогнозираните оперативни годишни разходи и са в размер на 19.43 хил. лв., като включват разходи за: горива за автотранспорт, работно облекло, канцеларски материали, материали за текущо поддържане.

Разходите за външни услуги представляват 7% от прогнозираните оперативни годишни разходи и са в размер на 99.63 хил. лв., като включват: застраховки, пощенски разходи, телефони и абонаменти, въоръжена и противопожарна охрана, експертни и одиторски разходи, разходи за вода, отопление и осветление.

Разходите за ремонт са в размер на 0.51 хил. лв., което представлява 0.04% от предвидените оперативни годишни разходи.

Разходите за заплати и възнаграждения са в размер на 664.78 хил. лв., което представлява 47% от предвидените оперативни годишни разходи. Разходите за осигуровки са в размер на 100.14 хил. лв., което представлява 7% от предвидените оперативни годишни разходи. Социалните разходи са в размер на 303.20 хил. лв., което представлява 21% от предвидените оперативни годишни разходи. В приложената писмена обосновка „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че разходите за персонал са изчислени на база отчетените данни за персонала, зает в дейността балансиране за месец декември 2016 г., а социалните разходи са прогнозираните на база отчетените средни данни за 2016 г.

Разходите за ползване на съоръжения за съхранение на природен газ са прогнозираните в размер на 145.67 хил. лв. и представляват 10% от предвидените оперативни годишни разходи. Предложеният размер на разходите за ползване на съоръжения за съхранение на природен газ се базира на средномесечните прогнозни количества съхранен природен газ в ПГХ „Чирен“, необходими за физическо балансиране, в размер на 4875 хил. м³ природен газ, които са остойностени по действащата цена за съхранение на природен газ в размер на 2.49 лв. на месец за 1000 куб. м., утвърдена с Решение № Ц-001 от 10.02.2005 г. на Комисията.

Другите разходи са в размер на 92.14 хил. лв., което представлява 6% от предвидените оперативни годишни разходи и включват: охрана на труда, служебни карти и командировки, обучение на персонала, местни данъци и такси, разходи за участие в ЕМОПС за газ.

2. Разходи за амортизация на активите, с които се извършва дейността балансиране

Видно от представената обосновка разходите за амортизация са прогнозираните с оглед активите, обслужващи дейността балансиране, представляващи основно компютърна техника и офис оборудване на персонала, осъществяващ тази дейност. Общата стойност на разходите за амортизации е изчислена на 23.34 хил. лева, която е формирана при отчитане на годишните амортизационни отчисления на съответните активи за 2016 г. по предварителен отчет.

3. База на възвръщаемост

В съответствие с чл. 15 от Методиката, в базата на възвръщаемост са включени балансовата стойност на активите, с които се извършва дейността балансиране (отчетна стойност минус натрупани към края на 2016 г. амортизационни отчисления) и необходимия оборотен капитал.

В тези активи са включени: компютърна и комуникационна техника (компютри и офис техника на персонала, осъществяващ дейността), други дълготрайни материални активи (специализирано офис оборудване, напр. видео стена за диспечерско наблюдение, климатична система) и офис мебели, както и дълготрайни нематериални активи (софтуер и програмно осигуряване за работата на персонала, зает с тази дейност). Балансовата стойност на дълготрайни материални активи, свързани с дейността е 27.74 хил. лв. В групата на

активите не са включени сгради и конструкции, както и активи, придобити за сметка на финансирането или по безвъзмезден начин.

Необходимият оборотен капитал е определен като 1/8 от оперативните парични разходи, включително разходите за закупуване на природен газ за физическо балансиране, съгласно чл. 16, ал. 5 от Методиката. Разходите за закупуване на природен газ за физическо балансиране са остойностени по действащата през I тримесечие на 2017 г. пределна цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на клиентите, присъединени към газопреносната мрежа, без включена такса пренос по газопреносната мрежа. Необходимият оборотен капитал е изчислен в размер на 703.58 хил. лв.

С оглед горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД е формирало база на възвръщаемост на стойност 731.32 хил. лв.

4. Норма на възвръщаемост на капитала

Съгласно чл. 17 от Методиката нормата на възвръщаемост на капитала се определя като норма преди данъчно облагане и е равна на среднопретеглената цена на капитала, изчислена за общия капитал на балансора. По предложение на балансора КЕВР одобрява норма на възвръщаемост на собствения капитал или определя целева норма на възвръщаемост на капитала.

За оценка на цената на собствения капитал заявителят е използвал „Модел за оценка на капиталови активи“ (МОКА). За изчислението на нормата на възвръщаемост на собствения капитал „Булгартрансгаз“ ЕАД е използвало безлостовия коефициент β (power) за страните от Западна Европа в размер на 0.60 за 2017 г. по данни, публикувани на официалния сайт на Aswath Damodaran - Stern School of Business. При преобразуването на безлостовия коефициент в лостов същият запазва размера си 0.60 предвид капиталовата структура на дружеството и факта, че то не възнамерява да ползва привлечени средства. Общата пазарна рискова премия за Р България е 8.40%, формирана като сума от базовата рискова премия за развити пазари (5.69%) и премията за специфичния за държавата риск (2.71%) по актуализирани данни от месец януари 2017 г. от посочения по-горе сайт. За изчисляване на безрисковата норма на възвръщаемост е взет дългосрочният лихвен процент (ДЛП) за оценка степента на конвергенция, който представлява доходността по дългосрочните ценни книжа (със срок над 10 години) в Р България. Премията е изчислена по данни на Българската народна банка в размер на 2.270%, като среднопретеглен ДЛП за 12-месечен период януари - декември 2016 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е изчислило и предложило среднопретеглената норма на възвръщаемост на капитала в размер на 8.12% преди данъчно облагане, при норма на възвръщаемост на собствения капитал в размер на 7.31%.

Предвид гореизложеното, възвръщаемостта, изчислена върху базата на възвръщаемост възлиза на 59.40 хил. лв.

II. Годишно прехвърлена сума от сметката за неутралност при балансиране

В предложението за изчисляване на разходната компонента балансирът не е включил корекция на база освобождаване на сметката за неутралност при балансиране, тъй като разходната компонента на природния газ за балансиране се определя за първи ценови период по Методиката.

III. Сумарен годишен дисбаланс

Съгласно чл. 13 от Методиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД е прогнозирано сумарно количество търговски годишен дисбаланс за двете балансови зони (зона „Национална газопреносна мрежа“ и зона „Газопреносна мрежа за транзитен пренос“) в размер на 156 000 хил. м³ природен газ, равняващи се на 1 659 840 MWh природен газ в енергийни единици. Това количество се равнява на 4% от предварителните прогнози за пренесени количества за 2017 г. за двете балансови зони извън количествата за пренос по дългосрочния договор за пренос между „Булгартрансгаз“ ЕАД и ООО „Газпром экспорт“. Определянето на прогнозните количества дисбаланс се базира на статистически анализ на отчетна информация за реализираните отклонения между заявени количества за пренос и реално пренесените количества природен газ.

С оглед гореизложеното, въз основа на анализа на представените в заявление с вх. № Е-15-45-1 от 26.01.2017 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД данни и подкрепящите ги обосновки Комисията приема, че дружеството е изчислило размера на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране в съответствие с изискванията на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс. Аргументите на заявителя относно прогнозния размер на разходите, формиращи необходимите годишни приходи на разходната компонента са основателни. Предложената норма на възвръщаемост на капитала е изчислена въз основа на актуални данни и в съответствие с правилата на Методиката, като цели осигуряване възможност на оператора на газопреносна мрежа да извършва задълженията си по дейността балансиране при спазване на принципа за неутралност.

Съгласно чл. 189, ал. 3 от ЗЕ, разходите на оператора на газопреносна мрежа за изпълнение на функциите по организиране на балансирането на пазара на природен газ в съответствие с Правилата за търговия с природен газ се признават за икономически обосновани разходи по чл. 31, т. 2 от закона. Предложеният размер на разходната компонента е обоснован, отчитайки обстоятелството, че се касае за утвърждаване на тази компонента за първи ценови период съгласно Методиката, т.е. при условията на липса на отчетни данни за реално направени разходи за дейността балансиране. Прилагането на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране ще стимулира ползвателите на територията на страната да балансират ефикасно балансовите си портфолия и по този начин гарантира формирането на недискриминационни такси за дисбаланс за ползвателите на газопреносните мрежи, при условията на временни мерки съгласно Доклада за прилагане на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26.03.2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, одобрен с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. на КЕВР.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 24, ал. 5 и ал. 6 и § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

I. Утвърждава, считано от2017 г., разходна компонента на цената на природния газ за балансиране на „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 0.9087 лв./MWh.

II. Елементите, формиращи разходната компонента на цената на природния газ за балансиране са, както следва:

- 1. Необходими годишни приходи за дейността балансиране - 1 508 хил. лв.;**
- 2. Сумарен годишен дисбаланс - 156 000 хил. м³;**
- 3. Норма на възвръщаемост на капитала - 8.12%.**

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14 (четирнадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА